

Briuselis, 2023 m. birželio 7 d.
(OR. en)

10134/23

FISC 113
ECOFIN 557

PRANEŠIMAS DĖL „A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Tarybai
Dalykas:	ECOFIN tarybos ataskaitos Europos Vadovų Tarybai mokesčių klausimais projektas – Patvirtinimas

1. ECOFIN tarybos buvo paprašyta pateikti Europos Vadovų Tarybai ataskaitą įvairiais mokesčių klausimais, paminėtais visų pirma jos 2012 m. kovo ir birželio mėn., 2013 m. gegužės mėn., 2014 m. gruodžio mėn. ir 2017 m. spalio mėn. išvadose.
2. 2023 m. birželio 1 d. Mokesčių klausimų darbo grupės (aukšto lygio) posėdyje buvo parengtas Europos Vadovų Tarybai skirtos ECOFIN tarybos ataskaitos mokesčių klausimais projektas ir jam pritarta, siekiant jį per Nuolatinių atstovų komitetą pateikti 2023 m. birželio 16 d. posėdžiausiančiai Tarybai. Taip pat buvo susitarta, kad po Tarybos posėdžio ir prieš paskelbiant galutinę ataskaitą TGS, kaip įprasta, atsižvelgdamas į faktinę padėtį, atnaujins formuluotes (laužtiniuose skliaustuose pateiktas dalis).
3. Todėl ECOFIN tarybos prašoma darbotvarkės A punktu patvirtinti priede išdėstytą ataskaitą, kad ją būtų galima perduoti Europos Vadovų Tarybai (2023 m. birželio 29–30 d.).

**ECOFIN TARYBOS ATASKAITOS EUROPOS VADOVŲ TARYBAI MOKESČIŲ
KLAUSIMAIS PROJEKTAS**

A. ĮVADAS

1. Šioje Tarybos ataskaitoje pateikiama Švedijos pirmininkavimo laikotarpiu Taryboje padarytos pažangos apžvalga ir svarbiausių apmokestinimo srities dokumentų, dėl kurių vyksta derybos, dabartinės padėties apžvalga. Ji parengta remiantis Mokesčių klausimų darbo grupėje (aukšto lygio) (toliau – Aukšto lygio darbo grupė) vykusių diskusijų strateginės svarbos horizontaliaisiais mokesčių politikos klausimais rezultatais, vadovaujantis šiai darbo grupei suteiktais įgaliojimais.
2. Šioje ataskaitoje atspindima atitinkamo Tarybos darbo dabartinė padėtis ir aptariamai klausimai, paminėti įvairiose Europos Vadovų Tarybos išvadose nuo 2012 m.¹, 2021 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Tarybos narių pareiškime², 2012 m.³ ir 2016 m.⁴ Tarybos išvadose PVM srityje, 2017 m. Tarybos išvadose „Reagavimas į iššūkius skaitmeninės ekonomikos pelno apmokestinimo srityje“⁵, 2020 m. Tarybos išvadose dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ES raidos ateityje⁶, taip pat 2020 m. lapkričio 27 d. Tarybos išvadose dėl teisingo ir veiksmingo apmokestinimo ekonomikos gaivinimo laikotarpiu, su skaitmeninimu susijusių mokesčių uždavinių ir gero mokesčių srities valdymo Europos Sąjungoje ir už jos ribų⁷.

¹ Dok. EUCO 4/3/12 REV 3 (9 ir 21 punktai), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (11 punktas), EUCO 10/20 (A29 ir 147 punktai) ir EUCO 13/20.

² Dok. ST 18/21.

³ Dok. ST 9586/12.

⁴ Dok. ST 9494/16.

⁵ Dok. ST 15175/17.

⁶ Dok. ST 8482/20.

⁷ Dok. ST 13350/20.

3. Pirmininkaujanti Švedija tęsė darbą prie pagrindinių dokumentų, įskaitant Direktyvos dėl administracinio bendradarbiavimo mokesčių tikslais pakeitimą, pasiūlymus, pateiktus dokumentų rinkinyje „PVM skaitmeniniame amžiuje“, Energijos mokesčių direktyvos peržiūrą, mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo atnaujinimą, taip pat pasiūlymą dėl direktyvos, kuria siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui priedangos subjektais mokesčių tikslais.
4. Konkrečiau, Taryba:
- a) susitarė dėl bendro požiūrio dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES (DAB8),
 - b) ir padarė pažangą dėl
 - pasiūlymų, pateiktų dokumentų rinkinyje „PVM skaitmeniniame amžiuje“,
 - pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija), ir
 - pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui priedangos subjektais mokesčių tikslais.
5. Elgesio kodekso grupė (verslo apmokestinimas) taip pat toliau tęsė darbą įvairiais klausimais pagal savo dabartinius įgaliojimus, be kita ko, susijusį su mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašu, kaip išdėstyta jos pusmečio ataskaitoje⁸. Pastarąjį kartą Taryba ES sąrašą atnaujino 2023 m. vasario 14 d.⁹
6. Toliau pateikiama išsamesnė informacija apie atskirus dokumentus.

⁸ Dok. ST 9875/23 ADD 1–5.

⁹ OL C 64, 2023 2 21, p. 17.

B. ES MOKESČIŲ TEISĖS AKTAI

1) Tiesioginis apmokestinimas

Piktnaudžiavimas priedangos subjektais

7. 2021 m. gruodžio 22 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui priedangos subjektais mokesčių tikslais, ir iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES (UNSHELL pasiūlymas)¹⁰.
8. Pasiūlymo tikslas – užkirsti kelią mokesčių vengimui ir slėpimui naudojantis įmonėmis, neturinčiomis minimalaus veiklos pagrindo, ir sustiprinti tinkamą vidaus rinkos veikimą. Pasiūlymu siekiama kovoti su priedangos subjektų naudojimu netinkamais mokesčių tikslais ir užtikrinti, kad ES esančios priedangos įmonės, kurios nevykdo ekonominės veiklos arba vykdo minimalią ekonominę veiklą, negalėtų pasinaudoti mokesčių lengvatomis.
9. 2022 m. sausio 6 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje pasiūlymas buvo pateiktas delegacijoms ir pirmininkaujanti Prancūzija paskelbė ketinanti pradėti diskusijas Taryboje dėl šio dokumento. Techninė pasiūlymo analizė buvo atlikta 2022 m. kovo 11 d., balandžio 1 d., gegužės 6 d., gegužės 23 d. ir birželio 9 d. Mokesčių klausimų darbo grupės (tiesioginis apmokestinimas) posėdžiuose. Pirmas pasiūlymo nagrinėjimo pastraipsniui etapas buvo užbaigtas gegužės 23 d.
10. Pirmininkaujant Čekijai Mokesčių klausimų darbo grupė tęsė nagrinėjimą techniniu lygmeniu 2022 m. liepos 11 d., rugsėjo 27 d. ir lapkričio 22 d. Padaryta pažanga nagrinėjant tolesnius veiksmus, susijusius su mokestinėmis pasekmėmis, ir pateikti kompromisiniai tekstai dėl kai kurių pasiūlymo dalių, pvz., dėl subjektų, kurie neturi minimalaus veiklos pagrindo, nustatymo ir dėl keitimosi informacija. Iš esmės dauguma delegacijų pritarė pasiūlymo tikslams, tačiau, jų nuomone, tam, kad būtų galima pasiekti susitarimą, reikės dar atlikti svarbų techninį darbą.

¹⁰ Dok. 15296/21.

11. Pirmininkaujant Švedijai dokumentas Mokesčių klausimų darbo grupėje buvo aptartas 2023 m. sausio 22 d., vasario 21 d. ir kovo 22 d., o Aukšto lygio darbo grupėje – 2023 m. balandžio 25 d. Pirmininkaujančios valstybės narės tikslas buvo padaryti kuo didesnę pažangą nagrinėjant šį dokumentą, daugiausia dėmesio skiriant, *inter alia*, tikslų veiklos pagrindo kriterijų nustatymui ir mokestinėms pasekmėms. Pirmininkaujanti valstybė narė parengė dalinius kompromisinius tekstus ir informacinius pranešimus dėl kelių direktyvos projekto aspektų, įskaitant ataskaitų teikimo terminų tvarkaraštį, taip pat kompromisinį tekstą, apimančią visą direktyvą. Padaryta pažanga sprendžiant keletą ginčytinų klausimų, pavyzdžiui, dėl taikymo srities, minimalaus veiklos pagrindo kriterijų, mokestinių pasekmių ir rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymos. Aukšto lygio darbo grupė¹¹ pateikė gaires dėl tolesnio darbo šiais ir kitais neišspręstais klausimais. Kad būtų rasti kompromisiniai sprendimai dėl neišspręstų klausimų, taip pat siekiant bendro tikslo apriboti tiek mokesčių mokėtojams, tiek mokesčių administratoriams tenkančią administracinę naštą, reikės tolesnių diskusijų. Delegacijos pabrėžė įvairių šios sudėtingos direktyvos dalių tarpusavio sąsajas, o tai reiškia, kad vienoje direktyvos dalyje pasirinkta kryptis gali turėti įtakos sprendimui kitose dalyse.

2) Netiesioginis apmokestinimas

a) PVM skaitmeniniame amžiuje.

12. 2022 m. gruodžio 8 d. Komisija paskelbė dokumentų rinkinį dėl prie skaitmeninio amžiaus pritaikytų PVM taisyklių, kurį sudaro trys pasiūlymai:
- pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria dėl prie skaitmeninio amžiaus pritaikytų PVM taisyklių iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB¹²;
 - pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo dėl skaitmeniniam amžiui reikalingos administracinio bendradarbiavimo PVM srityje tvarkos iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 904/2010¹³, ir
 - pasiūlymas dėl Tarybos įgyvendinimo reglamento, kuriuo dėl tam tikroms PVM schemoms taikomų informacijos teikimo reikalavimų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 282/2011¹⁴.

¹¹ Dok. WK 4309/2023.

¹² Dok. ST 15841/22.

¹³ Dok. ST 15842/22.

¹⁴ Dok. ST 15843/22.

13. Dokumentų rinkiniu siekiama trijų tikslų. Pirmą, juo siekiama modernizuoti prievoles teikti PVM ataskaitas, nustatant skaitmeninių ataskaitų teikimo remiantis elektroninėmis sąskaitomis faktūromis reikalavimus. Antra, juo ketinama spręsti platformų ekonomikos problemas, atnaujinant taikomas PVM taisykles. Ir trečia, juo siekiama spręsti administracinės naštos klausimą, pereinant prie bendros registracijos PVM tikslais.
14. Komisija pristatė savo dokumentų rinkinį darbo grupės posėdyje pirmininkaujant Čekijai, o darbą prie rinkinio pradėjo pirmininkaujanti Švedija; ji laikė šį darbą savo prioritetu ir skyrė du posėdžius plačiam pasikeitimui nuomonėmis dėl Komisijos pasiūlytų tikslų ir krypčių, kuriais būtų vadovaujamasi tolesnėse diskusijose dėl šio dokumentų rinkinio.
15. Pirmininkaujanti valstybė narė surengė dar keturis šiam dokumentų rinkiniui skirtus posėdžius, kad būtų pagilintas siūlomų naujų taisyklių koncepcijų, struktūros ir veikimo supratimas ir išanalizuotas iš dalies keičiančių nuostatų teisinis tekstas, kuriuo bus įgyvendintos naujos taisyklės.
16. Po šios analizės pirmininkaujanti valstybė narė pateikė kompromisinius tekstus dėl visų trijų pasiūlymų aspektų; delegacijos juos palankiai įvertino kaip tvirtą pagrindą tolesniam darbui.
17. [Siekiant nustatyti kryptį tolesniam darbui prie šio dokumentų rinkinio, 2023 m. birželio 16 d. Taryboje įvyko politiniai debatai dėl pasiūlymų, kuriems Aukšto lygio darbo grupė pasirengė 2023 m. birželio 1 d.]

b) Energijos mokesčių direktyvos (EMD) peržiūra

18. 2021 m. liepos 14 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija)¹⁵ (EMD pasiūlymas).
19. EMD pasiūlymas įeina į Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį¹⁶, kuriuo siekiama įgyvendinti plataus užmojo ES tikslus – iki 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, ir iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą. Rinkinį sudaro tarpusavyje susiję pasiūlymai, kuriais siekiama to paties tikslo – iki 2030 m. ir vėliau užtikrinti teisingą ir konkurencingą žaliąją pertvarką.

¹⁵ Dok. ST 10872/21.

¹⁶ Dok. ST 10849/21.

20. EMD pasiūlymu siekiama šių tikslų:

- a) parengti pritaikytą sistemą, kuri, atsižvelgiant į Europos žaliąjį kursą, padėtų siekti ES 2030 m. tikslų ir poveikio klimatui neutralumo iki 2050 m. Tai apimtų energinių produktų ir elektros energijos apmokestinimo suderinimą su ES energetikos, aplinkos ir klimato politika, taip prisidedant prie ES pastangų mažinti išmetamųjų teršalų kiekį;
- b) parengti sistemą, kuria ES vidaus rinka būtų išsaugoma ir tobulinama atnaujinant energinių produktų aprėptį ir tarifų struktūrą, taip pat racionalizuojant atleidimo nuo mokesčių ir jų sumažinimo taikymą valstybėse narėse, ir
- c) išsaugoti galimybę surinkti pajamų į valstybių narių biudžetus.

21. 2022 m. birželio 17 d. ECOFIN taryba susipažino su pirmininkaujančios valstybės narės parengta pažangos ataskaita dėl EMD pasiūlymo¹⁷. 2022 m. gruodžio 6 d. ECOFIN taryboje įvyko politiniai debatai dėl EMD pasiūlymo ir buvo pateikta politinių gairių dėl tolesnių veiksmų¹⁸. Iš esmės ministrai pritarė lankstesniam pirmininkaujančios valstybės narės požiūriui ir paprašė išspręsti likusius neišspręstus klausimus.

22. Remdamasi anksčiau pirmininkavusių valstybių narių padaryta pažanga, pirmininkaujanti Švedija tęsė su EMD pasiūlymu susijusį darbą: pasiūlymas buvo aptartas 2023 m. vasario 2 d., kovo 27 d. ir gegužės 11 d. Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiuose. Pirmininkaujanti valstybė narė pateikė kompromisinius tekstus ir informacinius pranešimus konkrečiomis temomis. Buvo analizuojami likę neišspręsti klausimai, be kita ko, susiję su aviacijos ir jūrų sektorių, įskaitant žuvininkystę, taip pat elektros energijos apmokestinimu. Be to, pirmininkaujanti valstybė narė pradėjo diskusiją dėl naujų minimalių įvairios paskirties kuro ir elektros energijos apmokestinimo lygių.

23. Pirmininkaujančiai valstybei narei pavyko suderinti nuomones ir rasti kompromisinius sprendimus. Delegacijos pritarė keliems aptartiems pakeitimams, tačiau kai kurios delegacijos dar negalėjo pritarti pirmininkaujančios valstybės narės parengtam tekstui arba laikėsi tikrinimo išlygų. Todėl reikia toliau dirbti, kad būtų pasiektas gerai subalansuotas kompromisas dėl neišspręstų klausimų, kuriuo atsižvelgiama į atitinkamoms valstybėms narėms susirūpinimą keliančius klausimus.

¹⁷ Dok. ST 9874/22.

¹⁸ Dok. ST 14736/22.

3) Administracinis bendradarbiavimas apmokestinimo srityje

a) Direktyva, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (DAB 8)

24. 2020 m. lapkričio 27 d. išvadose dėl teisingo ir veiksmingo apmokestinimo ekonomikos gaivinimo laikotarpiu, su skaitmeninimu susijusių mokesčių uždavinių ir gero mokesčių sistės valdymo Europos Sąjungoje ir už jos ribų Taryba pripažino, kad dėl greitos alternatyvių mokėjimo ir investavimo priemonių, pavyzdžiui, kriptoturto ir elektroninių pinigų, raidos ir vis aktyvesnio jų naudojimo pasaulyje galėtų susilpnėti pastaraisiais metais padaryta pažanga mokesčių skaidrumo srityje ir kilti didelė mokesčio sukčiavimo, mokesčių slėpimo ir mokesčių vengimo rizika, ir kad svarbu techniniu lygmeniu aptarti, kaip atnaujinti administracinio bendradarbiavimo Europos Sąjungoje ir pasauliniu lygmeniu taisykles, kad būtų galima spręsti su šia galima rizika susijusius klausimus¹⁹.
25. 2021 m. gruodžio 7 d. Europos Vadovų Tarybai skirtoje ataskaitoje mokesčių klausimais Taryba nurodė, jog ji tikisi, kad 2022 m. Komisija pateiks pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl Direktyvos 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (DAB)²⁰ tolesnės peržiūros, kiek tai susiję su keitimusi informacija apie kriptoturtą ir sprendimais dėl mokesčių turtingiems asmenims²¹.
26. 2022 m. gruodžio 8 d. Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (DAB 8)²².

¹⁹ Dok. ST 13350/20, 36 punktas.

²⁰ 2011 m. vasario 15 d. Tarybos direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ir panaikinanti Direktyvą 77/799/EEB (OL L 64, 2011 3 11, p. 1).

²¹ Dok. ST 14767/21, 59 punktas.

²² Dok. 15829/22 + ADD 1–ADD 5.

27. Pagrindiniai šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto tikslai yra šie:

- a) išplėsti automatinio keitimosi informacija pagal DAB taikymo sritį įtraukiant informaciją, kurią kriptoturto paslaugų teikėjai turės pranešti apie kriptoturto ir elektroninių pinigų sandorius (pervedimą ar keitimą). Plečiant administracinį bendradarbiavimą, kad jis apimtų šią naują sritį, siekiama padėti valstybėms narėms spręsti ekonomikos skaitmenizacijos keliamas problemas. DAB 8 nuostatos dėl išsamaus patikrinimo procedūrų, duomenų teikimo reikalavimų ir kitų taisyklių, taikomų duomenis teikiantiems kriptoturto paslaugų teikėjams, atspindės duomenų apie kriptoturtą teikimo sistemą ir bendro duomenų teikimo standarto pakeitimus, kuriuos pagal G20 įgaliojimus parengė EBPO²³. G20 pritarė duomenų apie kriptoturtą teikimo sistemai ir bendro duomenų teikimo standarto pakeitimams – tai, G20 nuomone, yra neatsiejamas visuotinių automatinio keitimosi informacija standartų papildymas²⁴;
- b) išplėsti dabartinių taisyklių dėl keitimosi su mokesčiais susijusia informacija taikymo sritį įtraukiant nuostatas dėl keitimosi išankstiniais tarpvalstybiniais sprendimais dėl didelės grynosios vertės turto turinčių asmenų, taip pat nuostatas dėl automatinio keitimosi informacija, susijusia su ne pasaugos dividendais ir panašiomis pajamomis, siekiant sumažinti mokesčių slėpimo, mokesčių vengimo ir mokesčio sukčiavimo riziką, nes dabartinės DAB nuostatos neapima šios rūšies pajamų;
- c) iš dalies pakeisti kai kurias kitas esamas DAB nuostatas. Visų pirma pasiūlymu siekiama patobulinti taisyklės dėl mokesčių mokėtojų identifikacinių numerių (MMIN) pateikimo ir pranešimo, kad mokesčių administratoriams būtų lengviau nustatyti atitinkamus mokesčių mokėtojus ir teisingai įvertinti susijusius mokesčius, ir iš dalies pakeisti DAB nuostatas dėl sankcijų, kurias valstybės narės turi taikyti asmenims už nacionalinės teisės aktų dėl duomenų teikimo reikalavimų, priimtų pagal DAB, nesilaikymą.

²³ <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.pdf>.

²⁴ 2022 m. lapkričio 15–16 d. G20 aukščiausiojo lygio susitikimo Balyje vadovų deklaracijos 31 punktas. (https://www.g20.org/content/dam/gtwenty/gtwenty_new/about_g20/previous-summit-documents/2022-bali/G20%20Bali%20Leaders%27%20Declaration,%2015-16%20November%202022.pdf)

28. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę dėl šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pateikė 2023 m. kovo 22 d.²⁵ Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas nuomonę pateikė 2023 m. balandžio 3 d.²⁶ Europos Parlamentas nuomonės dar nepateikė.
29. Kaip paskelbta 2023 m. sausio 31 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje, pirmininkaujanti Švedija teikė pirmenybę su šiuo dokumentu susijusiam darbui ir paprašė valstybių narių tinkamu laiku iki 2023 m. gegužės mėn. ECOFIN tarybos posėdžio užbaigti būtiną parengiamąjį darbą. Įvyko devyni Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiai (2023 m. sausio 9 d. ir 26 d., vasario 22 d. ir 23 d., kovo 15 d. ir 30 d., balandžio 3 d. ir 19 d., taip pat balandžio 25 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdis).
30. Gegužės 16 d. posėdyje ECOFIN taryba susitarė dėl bendro požiūrio dėl direktyvos projekto teksto²⁷ siekiant priimti direktyvą su sąlyga, kad bus gauta Europos Parlamento nuomonė ir tekstą peržiūrės teisininkai lingvistai.
- b) Automatinis keitimasis su mokesčiais susijusia informacija su ES nepriklausančiais jurisdikciją turinčiais subjektais
31. Švedijos pirmininkavimo laikotarpiu buvo tęsiamos diskusijos ir techninis darbas, susijęs su dabartine padėtimi, rizika ir galimybėmis keitimosi mokesčių informacija su ES nepriklausančiais jurisdikciją turinčiais subjektais srityje; visų pirma aptarti aspektai, susiję su asmens duomenų apsaugos sistema ir jos sąsaja su darbu tarptautinio administracinio bendradarbiavimo srityje.
32. Šis darbas bus tęsiamas ir jame taip pat bus remiamasi diskusijomis šiais klausimais ankstesniais pirmininkavimo laikotarpiais.²⁸ Tikslas yra užtikrinti nepertraukiamą tarptautinio keitimosi informacija su ES nepriklausančiais jurisdikciją turinčiais subjektais sistemos veikimą, nes tai būtina dėl svarbių viešojo intereso priežasčių.

²⁵ Dok. ST 8088/23.

²⁶ Dok. ST 8283/23.

²⁷ Dok. ST 8730/23.

²⁸ Žr. dok. ST 15506/22 46–48 punktus; dok. 9970/21 81–82 punktus; dok. 14651/21 50–59 punktus.

c) Administracinis bendradarbiavimas PVM srityje su kitomis ES nepriklausančiomis šalimis

33. 2023 m. birželio 1 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje Komisija informavo delegacijas šiais klausimais:

- a) dėl vykdomo darbo rengiantis būsimam trečiajam Specialiojo prekybos komiteto administracinio bendradarbiavimo PVM ir mokesčių išieškojimo srityje klausimams pagal ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą posėdžiui;
- b) dėl derybų (remiantis Tarybos patvirtintais įgaliojimais ir derybiniais nurodymais)²⁹ su Norvegijos valdžios institucijomis siekiant iš dalies pakeisti susitarimą dėl administracinio bendradarbiavimo, kovos su sukčiavimu ir reikalavimų vykdymo PVM srityje dabartinės padėties;
- c) dėl tiriamųjų pasitarimų, surengtų su Australijos, Kanados, Japonijos ir Naujosios Zelandijos valdžios institucijomis dėl galimybių toliau dirbti siekiant administracinio bendradarbiavimo PVM srityje, dabartinės padėties;
- d) dėl derybų su Kinijos Liaudies Respublikos valdžios institucijomis siekiant sudaryti neprivalomą susitarimo memorandumą (dėl galimos būsimos ES ir Kinijos Liaudies Respublikos administracinio bendradarbiavimo PVM srityje sistemos)³⁰. Komisija nurodė, kad šios derybos vis dar yra sustabdytos.

²⁹ 2022 m. birželio 17 d. Tarybos sprendimas (ES) 2022/1311, kuriuo įgaliojama pradėti derybas su Norvegijos Karalyste siekiant iš dalies pakeisti Europos Sąjungos ir Norvegijos Karalystės susitarimą dėl administracinio bendradarbiavimo, kovos su sukčiavimu ir reikalavimų vykdymo pridėtinės vertės mokesčio srityje (OL L 198, 2022 7 27, p. 14), ir dok. 9643/22.

³⁰ 2021 m. kovo 10 d. Taryba, pateikusi keletą pastabų (dok. CM 1978/21 LIMITE, išsamesnė informacija išdėstyta dok. ST 6351/21 LIMITE), pritarė tam, kad Komisija pradėtų derybas su Kinijos Liaudies Respublikos valdžios institucijomis, kad būtų sudarytas neprivalomas susitarimo memorandumas.

34. Primenama, kad, kiek tai susiję su derybomis dėl neprivalomų dokumentų pagal ES teisę (pavyzdžiui, dėl pirmiau minėto susitarimo memorandumo) ir jų sudarymu, ir vadovaujantis ES sutarties reikalavimais (visų pirma ES sutarties 16 straipsnio 1 dalimi), politikos formavimas yra Tarybos prerogatyva. Todėl įvertinti, ar Sąjunga suinteresuota pradėti tokias diskusijas (derybas) dėl galimo neprivalomo dokumento, turi Taryba. Be to, vadovaudamiesi Teisingumo teismo sprendimu byloje C-660/13 (susitarimo memorandumas su Šveicarija), Tarybos, Komisijos ir Europos išorės veiksmų tarnybos generaliniai sekretoriai 2017 m. susitarė dėl neprivalomiems dokumentams taikomos tvarkos³¹. Ši tvarka taikoma visiems neprivalomiems dokumentams, nepriklausomai nuo politikos srities, nuo to, kas atstovauja Sąjungai derybose su trečiąja šalimi ar šalimis, ir nuo jų pavadinimo ar formos. Susitarta, kad Komisija ir toliau reguliariai informuos valstybes nares apie pažangą šiose derybose (be kita ko, apie visus tolesnius ryšius su ES nepriklausančiomis šalimis šioje srityje) ir derybų pabaigoje vėl kreipsis į Tarybą, kad pagal Sąjungos teisę Taryba suteiktų jai įgaliojimus Sąjungos vardu pasirašyti neprivalomą dokumentą.

d) Reglamentas dėl administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje

35. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 389/2012³² nustatomas valstybių narių administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje teisinis pagrindas. Administracinio bendradarbiavimo srityje valstybės narės šiuo metu naudodamosi kompiuterizuota sistema keičiasi su Komisijos administruojamu centriniu registru į nacionalinius registrus įtrauktų ekonominės veiklos vykdytojų duomenimis, tačiau tik tiek, kiek tai susiję su ekonominės veiklos vykdytojais, gabenančiais prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas.

³¹ Dok. ST 15367/17.

³² 2012 m. gegužės 2 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 389/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje ir panaikinantys Reglamentą (EB) Nr. 2073/2004 (OL L 121, 2012 5 8, p. 1).

36. Pagal Tarybos direktyvos 2020/262³³ V skyrių nuo 2023 m. vasario 13 d. ši kompiuterizuota sistema turi būti naudojama ir gabenamų prekių, už kurias sumokėti akcizai, atžvilgiu. Siekdama suderinti procedūrą, pagal kurią keičiamasi ekonominės veiklos vykdytojų, gabenančių prekes, už kurias sumokėti akcizai, duomenimis, su procedūra, taikoma gabenant prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, 2022 m. spalio 24 d.³⁴ Komisija pateikė pasiūlymą iš dalies pakeisti 2012 m. Reglamentą dėl administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje.
37. Pasiekus susitarimą darbo grupės lygmeniu ir užbaigus konsultacijas su Europos Parlamentu bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, Taryba, pirmininkaujant Švedijai, 2023 m. sausio 30 d. priėmė siūlomus pakeitimus³⁵.

e) Bendradarbiavimo mokesčių klausimais programa „Fiscalis“

38. Programos „Fiscalis“ tikslas – padėti mokesčių administratoriams gerinti vidaus rinkos veikimą, skatinti konkurencingumą, kovoti su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu bei vengimu ir gerinti mokesčių surinkimą. 2023 m. balandžio mėn. Komisija informavo Aukšto lygio darbo grupę apie derybų, kurias Komisija vedė siekdama sudaryti susitarimus dėl Albanijos, Bosnijos ir Hercegovinos, Sakartvelo, Kosovo*, Moldovos, Juodkalnijos, Šiaurės Makedonijos, Serbijos, Turkijos ir Ukrainos dalyvavimo programoje „Fiscalis“, rezultatus. 2023 m. birželio mėn. Komisija informavo Aukšto lygio darbo grupę apie programos „Fiscalis“ 2022 m. metinę pažangos ataskaitą³⁶.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją Nr. 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

³³ 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (OL L 58, 2020 2 27, p. 4.).

³⁴ Dok. ST 13979/22.

³⁵ 2023 m. sausio 30 d. Tarybos reglamentas (ES) 2023/246, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) Nr. 389/2012 nuostatos dėl keitimosi elektroniniuose registruose turima informacija apie ekonominės veiklos vykdytojus, kurie komerciniais tikslais gabena akcizais apmokestinamas prekes iš vienos valstybių narių į kitas (OL L 34, 2023 2 6, p. 1–3).

³⁶ Dok. ST 8228/23.

C. MOKESČIŲ POLITIKOS KOORDINAVIMAS (su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla)

Buvo tęsiamas svarbus darbas mokesčių politikos koordinavimo (nepriklausančio ES mokesčių srities teisės aktų taikymo sričiai) srityje, kaip išdėstyta toliau.

1) Elgesio kodekso grupė (verslo apmokestinimas)

39. Elgesio kodekso grupė (COCG) posėdžiavo 2023 m. vasario 1 d., balandžio 26 d. ir birželio 2 d.; vidaus ir išorės klausimų pogrupis buvo sušauktas 2023 m. sausio 12 d. ir 24 d., kovo 3 d. ir 29 d. ir gegužės 25 d.
40. Vasario 1 d. Elgesio kodekso grupė dvejų metų kadencijai išrinko naują pirmininkę María José Garde Garde, kuri pakeitė Lyudmilą Petkovą.
41. Du kartus per metus atliekamos mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo peržiūros rezultatus Taryba patvirtino 2023 m. vasario 14 d., o 2023 m. vasario 21 d. šis sąrašas buvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje³⁷.
42. Išsamesnė informacija pateikiama tam skirtoje du kartus per metus rengiamoje Elgesio kodekso grupės ataskaitoje³⁸.

2) JT rezoliucija dėl įtraukaus ir veiksmingo tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje skatinimo Jungtinėse Tautose

43. 2022 m. gruodžio 30 d. JT Generalinė Asamblėja oficialiai priėmė Rezoliuciją dėl įtraukaus ir veiksmingo tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje skatinimo (Rezoliucija 77/244). Šioje rezoliucijoje JT narės paprašė JT generalinio sekretoriaus parengti ataskaitą (ją Generalinė Asamblėja aptars 2023 m. rugsėjo mėn. savo 78-ojoje sesijoje), kurioje būtų išanalizuotos visos atitinkamos tarptautinės teisinės priemonės, kiti dokumentai ir rekomendacijos, skirti tarptautiniam bendradarbiavimui mokesčių srityje, visapusiškai atsižvelgiant į esamus tarptautinius ir daugiašalius susitarimus. Šiuo tikslu generalinis sekretorius 2023 m. vasario mėn. pradėjo konsultacijas.

³⁷ OL C 64, 2023 2 21, p. 17.

³⁸ Dok. ST 9875/23.

44. 2023 m. kovo 8 d. patarėjai / atašė mokesčių klausimais pritarė tam, kad būtų pateikta ES nuomonė. Gavus tokį pritarimą, Aukšto lygio darbo grupė išplatino ir 2023 m. kovo 15 d. taikydama neformalią tylos procedūrą patvirtino nuomonės projektą. Vėliau nuomonę pasirašė Aukšto lygio darbo grupės pirmininkas, o ES ir Švedijos delegacijos kartu pateikė ją JT sekretoriatui³⁹.
45. Per diskusijas, vykusias 2023 m. balandžio 25 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje, delegacijos pareiškė pritarančios tam, kad ES valstybės narės, kai aktualu, koordinuotų JT forumuose teiktinas pozicijas dėl tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje, kartu vengiant darbo dubliavimo. Aukšto lygio darbo grupė ir toliau stebės pokyčius. Remdamasi šiomis diskusijomis, Aukšto lygio darbo grupė ketina palengvinti procedūrą, kad būtų sudarytos sąlygos tokiam koordinavimui, ir, kai įmanoma, būtų susitarta dėl turinio.

3) Rusijos agresija prieš Ukrainą

46. Atsižvelgdama į Rusijos, kuriai padeda Baltarusija, agresiją prieš Ukrainą, Tarybos mokesčių klausimų darbo grupė išnagrinėjo keletą priemonių, kurių valstybės narės galėtų imtis siekdamas remti ES ribojamųjų priemonių įgyvendinimą ir užkirsti kelią jų apėjimui pasitelkiant bendradarbiavimo mokesčių srityje priemones.
47. Pirma, valstybės narės susitarė, kad reikia nutraukti bet kokią keitimąsi informacija mokesčių tikslais su Rusijos Federacija ir Baltarusija. Antra, ES valstybės narės išnagrinėjo keletą priemonių, kuriomis siekiama sustiprinti mokesčių srities administracinio bendradarbiavimo ir kitų priemonių naudojimą siekiant užtikrinti ribojamųjų priemonių vykdymą.
48. Šiame kontekste Mokesčių klausimų darbo grupė toliau nagrinės su šiomis priemonėmis susijusius tolesnius pokyčius, be kita ko, 2022 m. birželio 3 d. Komisijos sukurtoje laikinoje platformoje – Turto įšaldymo ir areštavimo darbo grupės mokestinių prievolių vykdymo užtikrinimo pogrupyje – atliekamą darbą.
49. 2023 m. birželio 1 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje delegacijos susipažino su Komisijos pateikta informacija apie šio pogrupio darbą.

³⁹ Dok. ST 7564/23.

4) **Tarptautiniai pokyčiai**

50. Aukšto lygio darbo grupė buvo reguliariai informuojama apie atitinkamus tarptautinius pokyčius mokesčių politikos srityje, visų pirma susijusius su G20 finansų ministrų ir EBPO / G20 BEPS įtraukios sistemos susitikimais.
51. Aukšto lygio darbo grupės posėdžiuose delegacijų dėmesys buvo reguliariai atkreipiamas į klausimus, susijusius su JAV Užsienio sąskaitoms taikomų mokestinių prievolių vykdymo aktu (FATCA). Kalbant apie vadinamųjų „atsitiktinių amerikiečių“ klausimą, 2022 m. pabaigoje JAV vidaus pajamų tarnyba paskelbė pranešimą, kuriuo laikinai sušvelninamos taisyklės, taikomos nustatant, kad subjektas nesilaiko reikalavimų dėl to, kad 2022 m., 2023 m. ir 2024 m. nebuvo mokesčių mokėtojo identifikacinio numerio (TIN). 2023 m. sausio mėn. apie šį pokytį buvo informuota Aukšto lygio darbo grupė. 2023 m. balandžio mėn. Aukšto lygio darbo grupės nariai pabrėžė, jog reikia nuolatinio ir platesnio sprendimo, kad ES finansų įstaigos negalėtų būti laikomos nesilaikančiomis reikalavimų dėl TIN nebuvimo tais atvejais, kai finansų įstaigos neturi galimybės gauti TIN.

5) **Mokesčiai ne mokesčių srityse**

52. 2013 m. lapkričio 19 d. Aukšto lygio darbo grupė susitarė, kad mokesčių nuostatoms ne mokesčių srities dokumentuose, dėl kurių būtų keičiami valstybių narių mokesčių įstatymai ar administracinė praktika arba kurios turėtų kitų pasekmių apmokestinimui, turėtų būti taikomas neformalus įspėjimo mechanizmas. Apie šiuos atvejus sistemingai informuojant mokesčių ekspertus, padedant generaliniam sekretariatui, buvo toliau užtikrinama, kad valstybės narės būtų laiku įspėjamos, be kita ko, apie derybas dėl ES ir trečiųjų valstybių tarpusavio susitarimų. Aukšto lygio darbo grupė stebėjo, be kita ko, šiuos klausimus: kovos su korupcija dokumentų rinkinį, Alternatyvaus investavimo fondų valdytojų direktyvos dalinį keitimą ir Kapitalo reikalavimų direktyvos, kuria įgyvendinama sistema „Bazelis III“, dalinį keitimą.

6) **Daugiašalės konvencijos dėl Tarptautinės mokesčių ginčų sprendimo tarybos projektas**

53. 2023 m. kovo 10 d. projekto „Fiscalis“ grupė pateikė daugiašalės konvencijos dėl Tarptautinės mokesčių ginčų sprendimo tarybos projektą, pasinaudodama galimybe įsteigti nuolatinio pobūdžio alternatyvaus ginčų sprendimo komisiją, kuri numatyta Tarybos direktyvos (ES) 2017/1852 dėl mokesčių ginčų sprendimo mechanizmų 10 straipsnyje. 2023 m. birželio 1 d. Aukšto lygio darbo grupė pasikeitė nuomonėmis dėl tolesnių veiksmų.
